

మోనా

అక్కా!

నీవేమో పాండవుల నాటి పాతాళలోకంల, పగటి దీపాలు ఎలిగే సోట వుంటివి; మరి నీకు ఇక్కడి ముచ్చెల్లన్ని పూసగుచ్చాల్నంటే నాతరమా? అది ఈనాడు మనూరి సాహిత్యపు, సబకూ, మిర్చగుడ్డెంల కలుపుకూ మందిని కూడ గొట్టినంతపని. ఉత్తురం ల ఈ రొండు మాటలు బావకండ్ల వడ్డవి అంటే నీకాటేక కండ్లు ఆయిన ఎదకు కలువ తోరణాలు గట్టంగ కొత్తగ వెంచిన కత్తెర మీసం మీదకి సేయివోనిచ్చి -

“అబ్బ! ఎన్నాళ్లకెన్నాళ్లకు ? మా అమ్మ తోడేసిన మీగడ పెరుగు అసాంటి మాటలు యినవడ్డిఅనుకుంట నీమిసిమి మీగళ్లె తొలుతజుర్రుకోగలడు బద్రం.

అక్కా! ఇది నగువాట్ల ఉత్తురం గాదు, గుండె పదిలంజేస్తోని నీవూ బావ కలి సేసదువుండి.

అక్కా! పాపమో ? పుణ్యమో ? గని మనకు తూర్పున మిత్తిద్యావరనెత్తి ఇరవోసు కోని బరి బత్తల నిలవడి ఆకలో! అన్నమో! అంట గొండ్లిదొక్కిందంట. కాలదేవుడు కన్నుగీటంగ, గాలిదేవుడు వొరసలివినగంగ వానదేవుడు వరం ఇచ్చిండు.

ద్యావరకు బోనాలరాసులు తీరాలపోంటి కుప్పతిప్పలుగ కూర్చాయి. అసలు తల్లికడ్పుల ఇకారమే పుట్టొద్దుగని, పొడసూపిన ఇకారాన్ని పసిగట్టిన బంట్లు రెప్ప పాటున అమరిచ్చి పెట్టరా? మరి?.

మొన్న మూడుదినాలు మొగులు చిల్లివోయినట్ల, ముంతన గుమ్మరిచ్చినట్ల, మిన్నూ మన్నూ కలపి ఏకంగవొడికినట్ల ఏకసిస్తుగ ఒకటే వాన. వొర్రెలు, వొంపులు, కాల్యలు, మడుగులు, కుంటలు, చెర్లు, ఏర్లు, నదులు అన్ని నీళ్లునిండంగ పిక్కటిల్లి, గండ్లు వడి, కట్టలు దెంపుకోని, ఏకమైవొడ్లెక్కి, అలుగులుదుంకి, చిన్నా

పెద్దతారతమ్యాలు డిగి, మిరు పల్లాలు ఒకటై, వొంపులు దీరి, ఈసురోసాలు ఇడ్డి,
ఒక్కబాటగా, ఒక్కసూటిగా, జత జతగా, కలెగల్పుగా సముద్రయ్య దిక్కునడ్సినయ్.

వొచ్చిండు జతగాడు గాలిద్వావర, పొత్తుగలసి, సత్తువజాపి మెప్పుల పత్కం
పొందుతనంట. ఏం జవం? ఏం పొగురు? వుండదామరి? అయ్య ఆసరతోటి
కండబలం పుంజుకొన్న కొలువుగానికి పట్టపగ్గాలేయి?

అడ్డమొచ్చిన కొండలయ్యల చెంపలు సర్పి, తరాలనాటి చెట్లను వూడవెర్కి
కుంచెలోలె సేతులవట్టుకోని తక తక తైతై తకథిమి తర్గుణం ఝణం అంటుంటె,
ఆదరపు ఎంబడి వొనరాశి అంత బొంగరమోలొ తిర్గి తిర్గి సెముటోడ్డి అలిసి,
సొలసి న్యాలకు వొర్గింది. అక్కరకు బుజంగల్పిన జతగాణి నడ్కు మెప్పుకు ఎక్కింది.

వస్తున్న నీళ్లమ్మను జాసిండు సంద్రయ్య.

గుటికిళ్లుమింగిండు సముద్రయ్య - వువ్వీళ్లగారిండు సముద్రయ్య

పులకించిండు సముద్రయ్య - పోకలువోయిండు సముద్రయ్య

మీసందువ్విండు సముద్రయ్య - పైవెంచిండు సముద్రయ్య

పకపక నగిండు సముద్రయ్య - ఉర్రూతలూగిండు సముద్రయ్య

వూగడా ? మరి కాంతమ్మను జాడ కనకమ్మను జాడ బెమ్మకైన బుట్టు రిమ్మ
తెగులు అంట నిట్టూర్పులు నిగుడంగ నిలువెల్ల చేతులు జేస్కోని నీళ్లమ్మలను
ఆద్ముకున్నడు.

చెంపా చెంప, చేయి చేయి గల్పి అంతతానేఐండు. సంబురం తట్టుకోలేక
కడలయ్య తడలు మిన్ను ముట్టినయ్. ఆ తాకుడుకు నీళ్లల్ల నిప్పు మొలిసింది. నింగి
దీపాలు ఆర్పి నల్ల దుప్పటివర్పింది.

ఉట్టిఊగినట్లుగింది భూదేవి.

తండ్లాడింది భూమాత తల్లడిల్లింది బూతల్లి

ఆవలీవలవడ్డది భూమమ్మ- అంగలార్పింది బూలచ్చి

పడదా మరి? గుత్పచేతులున్నోడు పాలకి ఎక్కినా, పాకోళ్లు దొడ్గినా మోసేది
కిందోడేగద !

అయ్యోగాలి! అబ్బోదుమ్మ! దుమారం, పదుండి లోపలికి, మూయుండి

తలుపులు, దేవుడా! ఎగురుతుండయి కప్పులు, పోతుండయి నెత్తి నీడలు !

అమ్మో! నీళ్లు, ఏమయ్యో! లేసిరా! చెల్లె బిరానవుర్కు,
అన్నా! అవ్వవడ్డది; పిచ్చన్నా! పసుల దిక్కుసూడకు,
నా తల్లీ! నాసంటిది తొట్లెల సిక్కువడ్డది. నేనిడ్చి రాను,
కూటి గింజలు ? మనం మిగిలై గదనే గింజా గట్కా అంట పోట్వాపతి.

అమ్మో! మంటలు ! కాదు ఉప్పెన! ఎనుదిర్గి సూడకు, ఉర్కు !

అదో గుడి, ఇదో బడి, ఎగవాకు మీదికి,

అమ్మో! నాశాతగాదు ! సీతా ! బావా! నాయినా ! అమ్మో! పాము.

అబ్బో పరిక్రంప, అయ్యో! ఎద్దుకొమ్ము డొక్కలపొడ్చింది.

అన్నీ నీళ్లు, అంతసేకటిమయం , మళ్ళా పొంగు !

యావి నీళ్లు ? యాది బూమి ? యాది గుడిసె , యాది గడ్డి, యాదికూడు

యాది కన్ను ? యాది ముక్కు ? ఎవరి బిడ్డ ? ఎవరి తల్లి ? ఎవరి పెండ్లం ?
ఏది సిగ్గు ? యాండది దాపు ? ఎవడు దొంగ ? ఎవడు దొర ?

గొడ్డా గోదా, వురుగూపుట్ర , గడ్డీ గాదం, ఈగె, బల్లి, పాము తేలు,
పడారొచ్చు, ఆడీ మొగ, రోగి రొస్టు, పసి పడ్చు, ముది ముత్త అంత వొక్కటె
పకట్టు.

ఇట్లా మిత్తి తల్లికి పెంటి, పోతురూపాన, వొచ్చిన వుప్పెన కాలం దీరిన జీవాలను
ల్లవట్టి, సిగెవట్టి, తోకవట్టి, ఈకెవట్టి, చెవువట్టి, ఈడ్చి, కాల్గిర్చి, డొక్కలు సీరి,
దేవి, కండలుసెండి, నెత్తురు వొడిపి, కలెగూర బోనం గూర్చి తీరాన్ని ఊడ్చి
పెట్టింది.

వన్న జరుగాల్సిన తతంగం , మొదలైంది. వాళ్ల ఎతలన్ని కతలోతె
పుడు.

పూళ్లు పూడ్చుకపోంగ మిగిలిన మందికి అది సుకమో దుక్కమోదెల్వ
టి ఎదలు గూడ ఎండిపోయినట్ల, బిగిసి కరుడు గట్టినట్ల కండ్ల నీళ్లు
ట్టి వోయినట్టెనయి.

మ ప్రాణాలకు ప్రాణంగ తీపులో ఉన్నపుట్టుకలు వుత్త మాంసపు

ముద్దలోలే, బొక్కల గూళ్లోలే మురిగి చీకి ముర్గుకంపు తోటి నడిచి వచ్చిన నర్కం తీర్గ
కండ్లవడ్డుంటె తమ బతుకే తమకు వోమోపై నోళ్లు ఏంజేస్తరు ?

ఇసాంటోళ్లందరిని మనోండ్లు శాతనైన కాడికి ఆదుకుంటనే వుండరు.

అక్కా ! ఇందాక ఉప్పెన దెబ్బ ఎసాంటిదో చెప్పిన ఇంగ ఇప్పుడు నేను జోప్పది
ఉప్పెన ఎంట వుట్టిన ఉపద్రాలకు నిలువుటద్దం బట్టే కత సదువు.

అక్కా ! నీకు మోహన ఎర్కే అనుకుంట ! అదే మనం 'మోన' అంట
విలుస్తుంటిమి. నీ పెండ్లిల్ల మంగళార్తివట్టింది. నీకు దాన్ని జూసినట్లయ్యాదికి వుండదో ?
లేదో ? గని, అది శనా ముద్దుగుంటది. దాన్ని జూసి అందరు తీర్క మాటలన్నరు.

అది వోయ్యారాలు నింపినగాదె; జాణతనంల కరిగి, నాట్కంలవుడికి ఇసంతోటి
మెరుగచ్చిన కత్తి. కత్తి మెర్పుల సాంటి దానిరొండు కండ్లు తళ తళ లాడంగ ! వోరసూపు
జూస్కుంట ఎడ్మోసేయి పందిరికొమ్మకు ఆనిచ్చి నగింది అంటే అబ్బో అప్పుడు ఆనగుల
పూలు వుట్కులు నింపుకోను దొడుదీయని మొగదీరు డే కరువు.

దాని కాళ్ల గజ్జెలు గలగల మని నాదిచ్చుకుంట జక్కు జూపింది అంటే మంచి
మైన మొగ గుండెకాయలన్ని వానకాలం ఏ వుసిళ్ల తీర్గ దాని కాళ్లముంగల కు
గూలాల్సిందే !

'మోన సింగారపు కాకకుమైన మోలె కరిగి పారని మొగతనం యాండదీ ? అ
ఇట్లా ఎన్నెన్నో తీర్గ ఆడిపోసు కున్నరు.

ఇసాంటి తెరకెక్కిన బొమ్మ వున్నట్లుండి వోనాడు ఎకాఎకిన
కొచ్చింది. మంది జొప్పు కుంటున్న మోనకు నేను జూస్తున్న ఈ మో
సంతాకంత గుడ పొంతన కుదుర్తలేదు. ఈమోన యిష్టుమూర్తి తో
లక్షిందేవి తీర్గ గానొచ్చింది.

'మోన కండ్లు చాపలోలే చపులంగ లేవు, ఇప్పుకున్న తామర
గున్నయ్, కొలుకులు ఎర్ర వారి కానొచ్చినయ్.

అందరినోట్ల తలో తీరుమెదలేమోన నాకాడికి వొచ్చుడు నాకిష్ట
జొచ్చుకొచ్చిన మనిషిని మెడలువట్టి పొమ్మనలేం, పల్కరిచ్చుకుండవు
ఎందో ? పెదవులా సరకు మాట్లాడినట్ల -

‘ ఏం మోనమ్మ ? ఇట్లాస్తివి? ఏందో సంగతి ? అంట నేను అంటుండంగనె
మాట అందుకోని

‘ఏం లేదక్కా ! మొన్నటి వారుదలల్ల ఇండ్లకు ఇండ్లు, ఊళ్లకు పూర్లు, గొట్ట
పోంగ అంత దుంపనాశనమాయెగద ! మరి అందర్ని వోగొట్టుకోని నా అన్నోండ్లు లేక
సావ జాలక బతికిన పిల్లల గతి ఏందో ? ఏమైందో ? అంట నిన్నడిగి తెల్సుక పోద
మంటాచ్చిన ’ అని ఏందో ? చెప్పలేని ఎంతోటి కుములుతున్నట్లు, పుట్టెడు దుక్కాన్ని
దిగమింగి మీదికి మట్టుకు గంబీరంగ వల్కుతున్నట్లు గా నొచ్చింది.

అయినగని నాకండ్లెదుట చూస్తున్నా, సెవులతోటి ఇంటున్నా నాకండ్లనూ,
నాచెవులను నాకే నమ్మ బుద్ధిగాలే.

‘అమ్మో ! మంది అంటున్నది నిజమే ! తంతులమారిగాకపోతే ఏంది?
ఏందో ? ఎత్తు ? ఈ వన్నెల బొంగురానికి ? కడాకు ఈతల్లికిగుడ దిక్కులేని బక్క
ప్రాణాలే గావాల్సివచ్చె, ఏందోగురి. యా. ఏం. ఎల్వేతక్కు బ్యారానికోసూటివెట్టినట్లుం
డది తల్లి; అవును ఈ కాడ్కి పొడి పొడిమూడక్షిరాలెందుకు ? గుండుగ మంత్రి అంటె
సరిపోతుండె గద ! అంట నామనుసుల అనుకోని ఎటుకారం పల్కులల్ల పసరు అల్కంగ.

‘ఏం ? మోనా ! సూపు అటుదిక్కుమళ్లుతుండది ? యాతుట్టి భర్తిజేత
మంట బయిలెల్లితివి ? అంట అంటుండంగనె నడుంగుల అందుకోని దెబ్బదిన్ననెమిలి
పిట్టోలె పున్ను పున్నున జూసుకుంట అమాంతం వురుక్కొచ్చి నన్నల్ముకోని
వొద్దక్కా ! నన్నంత మాటనకు ఈ ఉప్పెన మాటయిన్న కాణ్ణండి నేను మెడకుతాడేసి
గుంజుతున్న యమ బటులెంట పోలేక తండ్లాడుతున్న ప్రాణోలె, గాలానజిక్కి కొనూ
పిరితోటి కొట్టుకుంటున్న శాపతీర్గ ఆవలీవల వడ్తుండ. నాలోపట యాదో
సెప్పరాని యెత కుమ్మరావం గాలినట్ల కాల్తుండది తల్లి యెచ్చమ్మా ఆని ఎక్కి ఎక్కి ఏడ్వ
వట్టింది.

మోన అంటె ఇందాంకా వున్న తక్కువ సూపంత జారిపోంగ నేను ఏంది ?
మోన ! లే ! మరి సిన్నపిల్లతీర్గ ఏడ్పుడేంది ? ఏందో ? చెప్పు అంట కండ్లు దుడ్చి పల్క
మంచంమీద నాజతకు కూసుండ వెట్టుకున్న, జర సముదానపడ్డ మోన చెప్పుకం
మొదలువెట్టింది.

అక్కా ! నా పేరు మోహన గాదు, నేను ఆండాళును.

‘ ఆఁ! అదేంది? మోన! నీకు గాలిగీలి సోకలేదు గద? పైత్యంగిన గమ్మిందే మొ? నీవు ఆండాలేంది?’

‘లేదు; నాకేరోగంలేదు, నిజంగనెజెప్పుతుండ. మేం వైష్ణవబ్రాహ్మలం; మాఅమ్మా, నాయిన దేవుండ్రసోంట్లోళ్లు. మావూరు ఏటి అవుతల కిష్టాపురం. ఈనాటికి సరిగ ఇరువైఏండ్లునాడు ఇట్లై వరుదలొచ్చినయ్.

ఇంగా కొంచెం సేపటికి అంత ముదనష్టం అయిపోతదనంగ మా నాయిన ఆంజ నేల గుళ్ల దీపారాదన జేసి వొస్తనంట సెల్ల బుజాన ఏస్కున్నడు. అదిచూసిమాయమ్మ

వద్దు, పోకుండి, మొగులు ముంచు కొస్తుండది, ఈదరగాలి ఇసిరి ఇసిరి సంపుతుండది. ఇప్పుడు వానమోపైతే ఇడ్వదు అని వోదిక్కు అంటుండంగనె

దినాం జోసేకైంకర్యం ఈనాడు నాపడికట్టు దప్పి పాపంగట్టుకోమ్మంటవా? గుళ్ల సందెదీపం ఎలిగిచ్చి, గాలి బిగువు అందుకోని వాన తగుల్కోక ముందె వొస్త నంట నాయిన కడ్చదాటిండు.

ఆయినీట్ల పదిగజాలమేరనడ్పిండో లేదో? వాన వొక్కమొగిన అందుకోని ఏనైతొండ్యాలోలె గుమ్మరిచ్చుడు మొదలు వెట్టింది. దానికితోడు సెవుల గళ్లు వడెటట్ల గాలి వూపివూపి పెట్టవట్టింది. ఇంటెన్ని కారు మల్లె సెట్టిర్గి మా వంట ఇంటి మీదికి వారుగంగ? అది బూమి మట్టమైంది.

కడ్పుల పేగులు సుట్టలు జుట్టుకోని నెత్తురు గడ్డ గట్టెటట్ల, సెవులు ఇనికిడిగోలు పోంగ మెర్పులు మెరిసి ఉర్ములు ఉర్మి పిడుగు వడ్డది. ఆదెబ్బకు మా ఎన్నికొంప గూలింది. ఇదంత జొస్తున్న మాయమ్మ తనగతి ఏంది? అని గాకుండ ‘అమ్మో! నాదేవుడు యాడసిక్కువడెనో? ఏమాయెనో? ఆయన ఎంటనే నేను అంట ‘ అనుకుంట దైర్ద్యం తోటి నన్నీడ్చు కుంట ఎన్నేసుకోని గుడిదిక్కు వుర్కుతుంటె పెద్ద పాములు బుసగొట్టినట్లసప్పుడొచ్చింది; అంతే! ఇంగనాకేందెల్వదు. మాయమ్మ ఏమైందో మానాయిన ఏమైందో?

నాకు మతి దెల్పి కన్నుదెర్సెట్యాళ్లకు నేను నా అసాంటిదిక్కులేని పిల్లల తోటి గల్గి ఉన్న.

ఆటెంక వర్తమానం అందుకున్యసుట్టాలోచ్చిను. కనికరం వున్నోళ్లు కొందర్ని గొంచవోయిను.

మరి నన్నెవరు తాకలేదు, గుర్తువట్టలేదు, పట్టకేంది? గని, నానా సేతులు దాకిన కూడు దిన్న నన్ను గొంచ పోతె కులం బోదా ? అదిగా కుండ మానాయిన కూడవెట్టిన ముల్లె ఏముండదని ? నన్ను సాకి వొళ్లవెట్టుకోని సంతరిచ్చెటందుకు ? అందుకనే నేను దిక్కులేని దానైన.

పాపం! దిక్కులేని మా అసోంట్లోళ్లందర్ని సంఘసేవకపోండ్లోచ్చి ఆదరిచ్చిను. అంటే సేవ అంట పేరు వెట్టుకున్న మారుబ్యారపు దుకాండ్లల్లకు మేం బోయినం.

నాకప్పటికి పద్నాలు పదిహేనేండ్లు, నాకు సదువొచ్చు, గోదాదేవి పాడె తిరుప్పావై పాటలన్ని వచ్చు. పెరు మాండ్ల అలంకారం కోసం తీరు తీరు పూలదండలు అల్లేదాన్ని. స్వామికి ప్రభజరిపేనాడు ఆరంగని ముంగల జడకుచ్చుల కోలాటం ఏసెటోండ్లం. ఇట్లు నాకు ఆట పాటలు చిన్న నాటినుండే అబ్బినయ్.

మాదిక్కులేని పిల్లలందరికి ఇప్పుడు రాజామణి, శంకరావులు తలి దండ్రీ రూపుకంల ఏర్పాటైనను. పాపం ఈకొత్త అమ్మనాయినలు నన్నెందుకో కాయకష్టం జేయ నియ్యక సుకాసిబొమ్మాలె సాకవట్టిను. అదిజూసి నాజతపిల్లలంత నన్ను జూస్తెనె యాదో పరాయి మనిషిని జూసినట్ల ముక్కులూ మూతులూ దిప్పుతుండిరి. ఇట్లరొండేండ్లు గడిసె.

ఓ నాడు ఉన్నట్లుండి వోఅద్దమ్మరాతిరి వోమోటరోచ్చి నన్ను ఎక్కిచ్చుకున్నది. అంటే వరుదలల్లగొట్కుపోంగ తల్లి దండ్రీ అంట లేని ఆండాళుకు బ్యారం రొండు వేల రొక్కం బల్కింది.

నేను కొత్త శరణాలయం జేరిన...

ఈకొత్త శరణాలయంలగుడ నన్ను అపురూపంగనె జూసుకునెటోళ్లు. నా పేరు ఆ నాటి నుంచి 'మోహన' ఆండాళు గాదు.

మా కొత్త చిచ్చుకు నేనంటే ఎంతో ప్రాణవార్తికం. దినాం పొద్దుమూకి మా పిల్లలందరిని సెల్కరిచ్చెటందుకు వొచ్చినప్పుడు నన్నూ, చెంద్రను ఏరుగ విల్లి 'పాపలూ !

మీరు మీ పైలకు సబ్బుకైట్టుకోకుండి, నాపేరుజెప్పి వోసిన్న గిన్నెల మీగడ పెరుగు అడ్డి
దాంట్ల పస్సు గల్చి వొంటికి రాసుకోండి ' అంట జోప్పేటోడు '. ఈమాటయిన్న మేం
లోలోపట నగుకుంట సిన్నాయినకు తిక్క వట్టినట్లుండది; దినాం పల్చటి నీళ్ల

మనిషి రూపుకల వొచ్చి నట్ల కండ్ల వడ్డడు. వచ్చు కం వచ్చు కమె ఆయిన నామీదనె
కండ్లు నిల్చి ఏంజేయ లేక నిల్చుననీరైండు.

నిండ ముగ్గినంక సలియాండది ? నారక్షణకు ఆన్ని దిక్కులు మూస్కపోంగ నాకు
ఆతోటల్నె సామి సేవకు అంకితమైన దేవదాసి ఎంకట రాజం ఆదెరువైంది. ఇంగ
మొదటి సూపుల్నె నామనసూ తనువూ ఈడూజోడూ గల్గిన పూజారి కొడ్కు
రమణమూర్తికి ఎత్తు గట్టిన .

పాపం ఎంకటరాజం లోపట సిన్ననాట ఏందోషం, ఏంతప్పు వుండిందో గని
ఈనాడు మట్టుకు ఆమె ఏమైల సోకనియ్యకుండ రొండుపూటలా స్వామికి
మంగళహారతులు వాడుకుంట గడ్పుతున్న భక్తురాలు . తనకు వొచ్చిన విద్వైల మెర్గులన్ని
నాకు నేర్పుకుంట, నాకు తల్లె నన్ను సాకవట్టింది. ఆందికె మీ ఆక్కయ్య పెండ్లిల్ల ఆనాడు
ఆమె గట్టిన మ్యాళంల నేను ఏజంకుగొంకు లేకుండ ఆడి పాడిన. అట్ల ఆజట్టున
వున్నందుకు నేనేదోతప్పిదం జేసినట్ల దాక్కోని మొకం దప్పిచ్చాల్సిన పనినాకు లేదు.

పెద్ద పెద్ద మాటలు వల్కి ఎంగిలికూటిల గుడపొత్తు గల్చి పాలువంచుకునే
శానా మందికన్న నాకిష్టం లేనిగడ్డిని నానోట్లెగుక్కి ఉత్తతోలు బొమ్మను జేసి ఆడిచ్చక,
నా ఆట పాటకు మెరుగువెట్టి జీవనాదారం జూపిన ఆరాజంమిన్న, మిన్నేంది ? ఆమె
ముందల ఈదగుల వాజి పెద్దోళ్లంత దిగదుడ్చు.

అమ్మా మీకు దెల్పకుండొచ్చు ఆనాటి నుంచి నాకు మొగుడూ దేవుడు
ఆ రమణమూర్తే. మూడుముళ్లేసి నామెడల పుస్తెగట్టి నా కట్ట కున్న నాబత్తుబాట,
నాకండ్ల ఎన్నెల, నాశికెనపువ్వు, నాపాటన రాగం, నా ఆటన తాళం నామొకాన బొట్టు ఆన్ని
ఆయినే ! అంట ముగిచ్చి కండ్లు దుడ్చుకోని నీవు బావ ముచ్చెటొచ్చినప్పుడు
పొంగుతవు. సూడు అట్ల ముర్చుకుంట పొంగిపోయింది. అప్పుడామొకాన ఎంత
ఎలుగనుకున్నవ్ ?

ఈకత ఇంటున్నంతసేపు నేను రొండుమర్రి పటానదింపిన బొమ్మాలె
ఉండిన అందైననను

అక్కా ! మీరే జెప్పుండి ఇంతింత వడ్డనేను ఉప్పెన మాటయినంగనె కదుల్తనా ? లేదా ? ఈ ముదనష్టపు వుప్పెన మర్పునవడ్డ రూపులనూ, గడిసిపోయిన బతుకును సుళ్లనాకండ్ల ముంగల కదులాడ జేసింది. ఆకడగండ్లన్ని నాతోటి పరాశ్కం ఆడు కుంట నా నరాలను పిండు కుంట ఎక్కిరిస్తున్నట్లు నిపిచ్చింది.

వరద లొచ్చినప్పుడు తలి దండ్రితోపాటె ఆడివిల్లంత గొట్కుపోతె యాతంట వుండదు గని, అందరువోంగ మొండి ఆయిస్సు వోస్కొని నా అసోంట్లోళ్లు మిగిలె వాళ్ల గతి ? మళ్లా దర్మ సంగాలు, సేవా సదునాలు, శరణాలయాలు, బ్యారాలు, బోగపు బత్తులు, చింపిన ఇస్తార్లు, తల్పు కుంటెనె పై ముల్లేస్తది. ఆదిక్కులే నిపిల్లల దల్పుకోని నాబత్కొలెనె బజారుపాలైతె ఎట్లు అంట బుగులు జొచ్చి నీకాడ్కివొచ్చినగని నాకు యాసిక్కు దెల్పదు, యామడ్డలేదు. అంట జెప్పి దబ్బున మీదికి లేసింది.

అట్లనిలవడ్డ మోననుజొస్తె నాకండ్లముంగల నిలవడ్డ మనిషి వుత్తుత్త మనిషి గాదు, మనందరి కన్న ఎంతో ఎత్తున వున్న దేవుత అసొంటిది, ఇందాక ఆమె సున్నితమైన మనస్సును సూదు లసొంటి మాటల్తోటివొడ్చిన. సేయరాని తప్పిదం జేసిన అంట గ్రహించుకోని మోనసేతులు వట్టుకోని “మోనా తప్పు వట్టుకోకు, ఇంత ఎతను ఎదలదాస్కొని అంటూ సొంటు లేకుండ మెదుల్తున్న నీకు మొక్కాలె. ముత్తెమ సొంటి మనుసున్న నీవు దేవుడవే ! బుగులు వట్టకు ఈత్యాప పిల్లలు బద్దురంగవుంటరు. సేవాసదునాలుగిన ఎన్కటి తీర్గ తప్పుడు పనులు జేయకుండ మనందురం సూతం” అంట సముదాయించి తోలిన. ఇదీ కత.-

నీవే మంటవో గని, ఉత్తరం రాయి.

